

สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางสาวณิชาจกดีบัณฑิตวงศ์

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-469-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17287339

**STATE AND PROBLEMS OF OPERATING THE PHYSICAL EDUCATION PROGRAMS
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION**

MISS KUNLAYA ANUNTAWONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department Of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 674-636-469-3

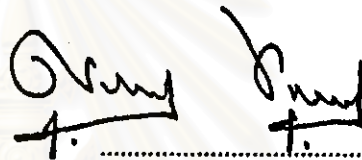
หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวกุลยา อนันตวงศ์

ภาควิชา พลศึกษา

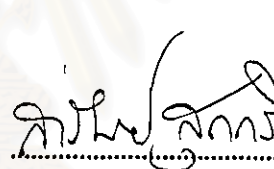
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

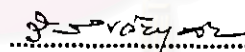

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

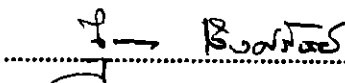
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนันต์ อัดชู)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ)

.....กรรมการ
(ดร.จุฑา ดิงศภัทย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กุลยา อนันตวงศ์ : สภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (STATE AND PROBLEMS OF OPERATING THE
PHYSICAL EDUCATION PROGRAMS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อาจารย์ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ชวัญบุญจัน, 189 หน้า. ISBN 974-636-469-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา
และเปรียบเทียบปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาระหว่างผู้บริหารและครูพลศึกษาใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม 858 ฉบับ ให้กับผู้บริหาร 429
ฉบับ ครูพลศึกษา 429 ฉบับ ได้รับคืน 715 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ที่
หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบด้วยค่า "ที" (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ครูพลศึกษามีวุฒิทางพลศึกษา
มีครูพลศึกษาโดยเฉลี่ย 1.73 คน ต่อโรงเรียน จำนวนนักเรียนในโรงเรียนมีน้อยกว่า 500 คน นักเรียน
โดยเฉลี่ยห้องละ 31-45 คน สนามที่ใช้ในการเรียนการสอน คือสนามคอนกรีตและสนามหญ้า
อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน มีไม่ครบทุกกิจกรรมที่จัดการเรียนการสอน และมีไม่เพียงพอต่อ
จำนวนนักเรียน โรงเรียนมีการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา คือ จัดโครงการสอนพลศึกษาในชั้น
เรียนทุกโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 100 โรงเรียนส่วนใหญ่จัดโครงการจัดการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
ร้อยละ 95.52 โครงการจัดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนร้อยละ 98.60 โครงการจัดกิจกรรมเพื่อ
นันทนาการร้อยละ 92.03 และโครงการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการร้อยละ
10.49

2. ปัญหาการจัดดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา โดยรวม พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการงบประมาณ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ขาดงบประมาณใน
การจัดโปรแกรมพลศึกษา ทั้งในด้านการจัดหาสนาม อุปกรณ์กีฬา และสื่อในการสอนพลศึกษา ขาด
งบประมาณในการบำรุงรักษาสนามและอุปกรณ์ ขาดงบประมาณในการจัดการแข่งขันกีฬาภายใน
โรงเรียนและระหว่างโรงเรียน และไม่สามารถหางบประมาณจากแหล่งอื่นมาสนับสนุนการจัดกิจกรรม
พลศึกษาของโรงเรียนได้ ส่วนด้านการวางแผน ด้านการจัดและดำเนินการ ด้านบุคลากร ด้านการ
สั่งการและกำกับติดตาม ด้านการประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัด
และดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดและดำเนินการ ด้านบุคลากร ด้านการสั่งการและติดตาม ด้าน
การประเมินผล ด้านงบประมาณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้าน
การวางแผนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....พลศึกษา
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิติต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C 841695 : MAJOR PHYSICAL EDUCATION

KEY WORD : STATE AND PROBLEMS / OPERATING / PHYSICAL EDUCATION PROGRAMS

KUNLAYA ANUNTAWONG : STATE AND PROBLEMS OF OPERATING THE PHYSICAL EDUCATION PROGRAMS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF RAJANEE QUANBOONCHAN PH.D, 189 pp. (SBN 974-636-469-3

The purposes of this study were to investigate the state and problems of operating the physical education programs in schools and to compare problems of organizing and operating the physical education programs perceived by school administrators and physical education teachers in elementary schools under the Jurisdiction of Bangkok Metropolitan Administration. Questionnaires were constructed and sent to 858 administrators and physical education teachers and 715 sets or 83.33% were returned. The obtained data was statistically analyzed by means of percentages, means, standard deviations. A t-test was also used to determine the significant differences between means.

It was found that :

1. Mostly, physical education teachers graduated in the field of physical education. The ratio of physical education teacher was averaged of 1.73 persons per one school. The ratio of student in a school of less than 500 was averaged of 31-45 persons per 1 classroom. The training areas were concrete and grass surfaces. The equipment used for teaching was insufficient for activities arranged in the courses and the number of students. There were instruction programs in all schools. Most of the schools organized and operated intramural program [95.52%], interschoalstic program[98.60%], recreational program [92.03%] and adapted physical education program[10.49%].
2. Problems of organizing and operating the physical education programs in general were at the low level including planning, organizing, staffing, directing, co-ordinating. Budgeting problem were at the high level including insufficient fund for providing sport field, sport facilities and media in teaching physical education, lack of maintenance budget for sport field equipment, insufficient fund for organizing intramural programs and interscholastic programs. There were no other financial sources to support organizing school physical education activities.
3. In comparing problems for organizing and operating the physical education programs school perceived by administrators and physical education teachers, there were significant differences in the aspect of organizing and operating, staffing, directing and following-up and the budgeting at the .05 level. However, there was no significant difference in the aspect of planning at the .05 level.

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....พลศึกษา
2539
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิสิต..... ฐฐษา อ้วนทรวงศ์.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... รศ. รศ. รศ. รศ.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจันทร์ ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่เคยอบรมสั่งสอนตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้ ความเข้าใจในการนำเอาความรู้ที่ได้มาใช้ในการเกิดประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ช่วยตรวจสอบแบบสอบถาม รวมทั้ง คณะผู้บริหารและคณาจารย์ วิทยาลัยการศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดกรุงเทพมหานครทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบรำลึกในพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่และพี่ ที่เป็นกำลังใจในการศึกษา มาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อน ๆ และ พี่ ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

กุลยา อนันตวงศ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อดกตงเบื้องต้นในการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การสร้างแบบสอบถาม	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	115
	สรุปผลการวิจัย.....	115
	การอภิปรายผลการวิจัย.....	124
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	138
	ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	139
	รายการอ้างอิง	140
	ภาคผนวก	149
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	148
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	149
	ภาคผนวก ค สูตรที่ใช้ในการวิจัย.....	153
	ภาคผนวก ง รายชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	155
	ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	165
	ประวัติผู้เขียน	189

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารและครูพลศึกษา	64
2 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับการจัดดำเนินการ โครงการพลศึกษาในโรงเรียน	67
3 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ในการจัด โครงการพลศึกษาในชั้นเรียน	68
4 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาที่โรงเรียนจัดสอน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	69
5 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับวิธีการจัดดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน	71
6 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ในการจัด โครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	76
7 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมทางพลศึกษาที่จัดแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	77
8 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	78
9 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ในการจัด โครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	82
10 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมทางพลศึกษาที่จัดแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	83
11 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	84
12 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัด โครงการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาพิเศษสำหรับนักเรียนที่ผิดปกติ	88
13 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมทางพลศึกษาพิเศษสำหรับนักเรียนที่ผิดปกติ	89
14 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมทางพลศึกษาพิเศษสำหรับ นักเรียนที่ผิดปกติ	90
15 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัด โครงการจัดกิจกรรมเพื่อนันทนาการ	92
16 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมทางพลศึกษาเพื่อนันทนาการ	93
17 คำร้อยละเอียดเกี่ยวกับวิธีการจัดดำเนินการ โครงการจัดกิจกรรม ทางพลศึกษาเพื่อนันทนาการ	94
18 คำเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูพลศึกษาเกี่ยวกับบริหารงานพลศึกษาในโรงเรียน	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 คำรื้อยะเกี่ยวกับการบริหารวัสดุอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก	99
20 คำรื้อยะเกี่ยวกับรายการอุปกรณ์สำหรับกิจกรรมพลศึกษา	101
21 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการวางแผน	103
22 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดดำเนินการ	104
23 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านบุคลากร	107
24 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการสั่งการและการกำกับติดตาม	109
25 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการประสานงาน	110
26 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการประเมินผล	111
27 คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ด้านการจัดงบประมาณ	112
28 สรุปคำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ ของความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดดำเนินการ โปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา.....	114